

158651 - ئۇرۇغ-تۇغقانلار ئارسىدا نامەھەملەر بىر-بىرىگە ئارىلاشماي ئائىلە مۇناسىۋېتىنى قانداق ساقلاپ قالغىلى بولىدۇ؟

سوئال

مەن سىلەرنىڭ تور بەتتىن نامەھەملەرنىڭ ئارىلاشىش مەسىلىسى توغرىسىدىكى بىر قانچە پەتىۋالارنى ئوقۇدۇم، مەن بەزى يازىملاർدا زىتلىق بارلىقنى تونۇپ يەتتىم، بەلكىم مەن خاتالاشقان بولۇشۇم مۇمكىن. مەسىلەن: 75945-نومۇرلۇق پەتىۋادا، "ئەر ئۇستا زىنلەرنىڭ قىزلارغا بىۋاستە دەرس ئۆتۈشى توغرا ئەمەس پەقەت ئارسىدا پەردە تارتىپ ئاندىن دەرس ئۆتىشى كېرەك" دەپ بايان قىلىنىپتۇ. ئاندىن 113431-نومۇرلۇق پەتىۋادا، "ئىجتىمائىي جەمئىيەتنىڭ تەقەززاسى بويىچە قىزلار ئالى مەكتەپتە ئوغۇللار بىلەن ئارىلاشىپ دەرس ئالسا بولىدۇ" دەپ بايان قىلىنىپتۇ. مەن ماراكەشتە ياشايىمەن، بۇ يەردە قىز-ئوغۇللارنىڭ ئارىلاشىپ يۈرۈشى ئائىللىدە بولسۇن، ئۇرۇغ-تۇغقانلار ئارسىدا بولسۇن ياكى كوچىلاردا كىشىلەر بىلەن بولسۇن كۈندىلىك هاياتنىڭ نامايدىسى. ھېچكىم بۇنى ئىنكار قىلمايدۇ، ھەتا مەسچىتنىڭ ئىماملىرىمۇ قىز-ئوغۇللارنىڭ ئارىلاشىپ يۈرۈشىنى توغرا دەپ قارايدۇ، ئۇلارنىڭ ئارىلاشىشى قايسى دەرىجىڭىچە بولسا بولىدۇ بۇنىڭدىكى قائىدىنى ئوجۇق بايان قىلىپ بەرمەيدۇ. مەن ھەرقانداق ھالەتتە ئۇلارنىڭ بۇ قارىشىغا قوشۇلمامىمەن. مېنىڭ سورايدىغان سوئالىم: بەزىلەر، ئەر-ئاياللار ئارىلاشىپ ياشايىدiga مۇشۇنداق بىر جەمئىيەتتە ئۆز-ئارا ئۇچرىشىش بولماي تۇرۇپ قانداقمۇ ئائىلە مۇناسىۋېتىنى ساقلاپ قالغىلى بولىدۇ؟ قايسى ئىش ياخشى بولىدۇ؟ ئائىلە مۇناسىۋېتىنى ساقلاپ قىلىشمۇ ياكى ئارىلاشىشتىن ساقلىنىشىمۇ؟ دەپ سورايدۇ. توغرىسى: بىز ئەركەك ۋە ئايال ئۇرۇغ-تۇغقانلارنى ئۆيگە چاقىرغاندا ئۇلارنى ئايىرم-ئايىرم ئۆيگە باشلاپ، ئەر-ئاياللارنىڭ ئارىلاشىشىدىن ساقلىنالايمىز. لېكىن بىز ئۇلارنىڭ ئۆيلرىگە بېرىپ قالغاندا قانداق قىلىمىز؟، چۈنكى ئۇنداق ھالەتتە ئارىلاشىشتىن خالى بولغىلى بولمايدۇ، ئۇ ۋاقتىتا پىتتە بولىشى ئېنىق، بىز قانداق قىلىمىز؟ ئۇلارنىڭ چاقىرقىنى رەت قىلىمىزمۇ؟ ئۇلارنىڭ ئارسىدا ئائىلە مۇناسىۋېتىنى ساقلاپ قىلىشىمىز زۇرۇر بولغان يېقىن كىشىلەر بار. ئاتا-ئانىمىز تەرىپىدىن بولغان تاغا تۇغقانلارنىڭ پەرزەنتىرىمۇ يات ھېسابلىنمادۇ؟، ئەر-ئاياللارنىڭ ئارىلاشىپ ياشىشى ئومۇملىشىپ كەتكەن مۇشۇنداق بىر جەمئىيەتتە بۇ قىيىنچەلىقتىن قانداق ساقلانغلى بولىدۇ؟ بۇنى بىلەيمەن. لېكىن كۈچىمىزنىڭ يېتىشچە تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ ئارىلاشىشتىن ساقلىنىشقا تىرىشىمىز. يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ئىشلار توغرىسىدا توغرا كۆرسەتمە بېرىشىڭلارنى سورايمەن؟ ئاللاھ تائالا قىلغان خىزمىتىڭلار ئۇچۇن ياخشى مۇكاپات بەرسۇن.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەمەرنىڭ پەرۋەرىدىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر.

ھۆرمەتلىك سوئال سورىغۇچى قېرىنىشىم! سىز، كۈچىمىزنىڭ يېتىشچە چەكلەنگەن ئارىلاشىشتىن ساقلىنىشقا تىرىشىمىز دەپ ئىشەنج قىلىدىكەنسىز، ئەپۇ قىلىڭ، بىزنىڭ سىزگە دەيدىغىنىمىز، بىز پەقەت ئائىلە مۇناسىۋېتىنى ساقلاپ قىلىشقا قوشۇلمامىز،

بەلكى شۇنىڭغا دەۋەت قىلىمىز ۋە بۇنى كۈچلەندۈرىمىز. چۈنكى ئاللاھ ۋە ئاللاھنىڭ روسۇلى بىزنى ئورۇغ-تۇغقانچىلىقنى مۇھاپىزەت قىلىش ۋە سىلە-رەھىم يەتكۈزۈشتىن ئىبارەت بۇ پەزىلەتلىك ئەمەلگە تەۋسىيە قىلىدۇ.

ھەممىدىن مۇھىم بولغىنى بۇ ئىككى ئىشنىڭ بىر بىرىگە ھەرگىزمۇ زىت ئەمەسلىكىنى بىلىش، يەنى شەرىئەتتە چەكلەنگەن ئارىلىشىشتىن ساقلىنىش بىلەن بىر ۋاقتىتا ئورۇق-تۇغقانچىلىق ۋە سىلە-رەھىمنىمۇ داۋاملاشتۇرۇشنىڭ مۇمكىنىلىقنى سوئال سورىغۇچى قېرىندىشىمىزنىڭ بىلاشى ئىنتايىن رۆرۈرددۇر.

سىلەر ياشاؤاتقان دۆلەتتىكى ئىشلار بولسا باشقا دۆلەتتەردىمۇ مۇسۇلمانلار ئارسىدا كەڭ تارقالغان ئىش بولۇپ، شۇنداقتىمۇ دىننى تۇتۇپ ياشاشقا ھېرسىمەن كىشىلەر بۇنداق ئارىلىشىشتىن ساقلىنىپ، تەبىئىي ھاياتلىقنى نورمال داۋاملاشتۇرۇپ كەلمەكتە. لېكىن ھەر بىر كىشىدە بۇنىڭغا يېتەرىلەك ئىرادە ۋە ھېرسىمەنلىك بولۇش كېرەك. مەسىلەن: سىلەر تۇغقانلارنى چاقىرغاندا ئەر-ئاياللارنى ئايىرم-ئايىرم جايغا باشلىغان بولساڭلار، ئۇلارمۇ سىلەرنى چاقىرغاندا سىلەرنىڭ ئايىرم ئولتۇرۇشقا بولغان ھېرسىمەنلىكىڭلارنى كۆرۈپ، ئۆي ھەرقانچە تارچىلىق بولسىمۇ سىلەرنى ئارىلاشتۇرمائى، ئايىرم باشلاشقا تېرىشىدۇ.

ئەمما كۆچلەردا ياكى كېرىش ئېغىزى بىر بولغان جايلاردادا ئەر-ئاياللارنىڭ ئۇچرىشىپ قىلىشى تەبىئىي بولۇپ، شەرىئەتتە بۇنىڭدىن چەكلەش ۋە بۇنىڭغا قاتتىقلۇق قىلىش توغرىسىدا دەليل بايان قىلىنمىغان. شۇنداقتىمۇ كېيىنلىكى پىتىلەردىن ساقلىنىش ئۇچۇن، كۈچىنىڭ يېتىشچە بۇنداق جايلارىدىمۇ ئارىلىشىشتىن ساقلىنىشقا تېرىشىش لازىم.

ئى قېرىندىشىم! شۇنى بىلىشىڭىز كېرەككى، جەننەتكە ئېرىشىش ئۇچۇن قىىنسىچىلىق، جاپا-مۇشەققەت، ھېرىپ-چارچاشلارغا بەراشلىق بېرىش كېرەك، چۈنكى جەننەت ئىنسان ياقتۇرمابىدىغان، كۆڭلى خالمايدىغان قېيىن ئىشلار بىلەن قورشالغان. شۇنداقتىمۇ ئىنسان ئۆز پەرۋەرىگارىغا ئىتائەت قىلىشتا سەۋىرچان بولىشى كېرەك. مانا بۇ سەۋىرنىڭ ئەڭ كاتتىسىدۇر. ئاللاھ تائالا مۇۋەپىەق قىلغانغا قەدەر ياخشىلىققا ھېرسىمەن بولۇش لازىم. بۇ توغرىدا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **ئىلىم ئىلىش بىلەن بولىدۇ، مۇلایىملۇق كەڭ قورساقلۇق بىلەن بولىدۇ، كىمكى ياخشىلىقنى تاللايدىكەن ئۇنىڭغا ياخشىلىق بېرىلىدۇ، كىمكى يامانلىقتىن ساقلىنىشقا تېرىشىدىكەن، ئۇ ساقلىنىدۇ.** [تەبرانى رىۋايىتى 2663-ھەدىس. شەيخ ئەلبانى رەھىمەھۇللاھ سەھىھ دېگەن].

يەنىمۇ تەپسىلى مەلۇماتقا ئېرىشىش ئۇچۇن 12838-نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا مۇراجىئەت قىلىنىسۇن.

ھەممىدىن توغرىنى بىلگۈچى ئاللاھ تائالادۇر.